

Alkotmánybíróság

a Szolnoki Törvényszék útján!

S z o l n o k

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG		
Ügyszám: IV/ 0 0 1 6 8 - 0 / 2024		
Érkezett: 2024 JAN 19.		
Erkezés módja		
☐ POSTÁN	☒ @	EGYÉB:
Példány: 1	Melléklet: 7	Kezelőíróda:

AZ AB ÜGYRENDJÉNEK 71. § (4a) BEKEZDÉSE ALAPJÁN ELEKTRONIKUS ÚTON ELŐTERJESZTVE!

Ügyszám I.f.-on: 10.Fpk.153/2022.

Tisztelt Alkotmánybíróság!

Alulírott, dr. Balogh Brunó egyéni ügyvéd (), Ügyfelem, az
M/1 alatt csatolt meghatalmazással igazolt jogi képviselőként az alábbi

alkotmányjogi panaszt

terjesztjük elő a Kúria Gfv.III.30.431/2023/4. ssz.-ú végzésével („Végzés”) szemben az Abtv. 27. § alapján.

Kérjük, hogy a t. Alkotmánybíróság az Abtv. 43. § (1) bekezdése alapján, az Abtv. 27. §-ában és az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d) pontjában meghatározott jogkörében eljárva, a Kúria Gfv.III.30.431/2023/4. ssz.-ú Végzését

- az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésébe [tisztességes eljáráshoz való jog]
- az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésébe [jogorvoslathoz való jog]
- az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésébe

ütközése okán semmisítse meg.

Az Abtv. 27. § b) pontja alapján akként nyilatkozunk, hogy a kérelmezőnek a Kúria jogerős Végzése ellen nincs további jogorvoslati lehetősége.

Az Abtv. 52. § (5) bekezdés értelmében akként nyilatkozunk, hogy a kérelmező adatainak zárt kezelését kérjük.

Az Abtv. 30. § (1) bekezdése szerinti határidő – tekintettel arra, hogy a Végzést a kérelmezőnek 2023-11-13-én kézbesítették – megtartásra került.

Jelen alkotmányjogi panasz elbírálása szempontjából jelentős tényeket az ide M/2 alatt csatolt Végzés tartalmazza.

I. Tényállás

A jelen panasz elbírálása szempontjából releváns tényállást a Végzés tartalmazza, azt alábbiak szerint ismételjük meg:

A jelen panaszt előterjesztő adós bejegyzett székhelye 2021. január 19-től 2022. január 3-ig a , 2022. január 3-tól 2022. március 16-ig a , majd 2022. március 16-tól ismét a zám alatti ingatlan volt.

A Nemzeti Adó- és Vámhivatal hitelező a Szombathelyi Törvényszéken 2022. június 1. napján előterjesztett kérelmében az adós fizetéseképtelenségének megállapítását és felszámolásának

elrendelését kérte. A Szombathelyi Törvényszék illetékességét a csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. törvény (a továbbiakban: Cstv.) 6. § (1) és (1a) bekezdésére hivatkozással az adós [REDACTED] szám alatti székhelyére alapította.

A Szombathelyi Törvényszék az 5.Fpk.43/2022/4. számú – elsőfokon 2022. június 28-án jogerőre emelkedett – végzésében megállapította illetékességének hiányát és elrendelte a felszámolás iránti kérelem Szolnoki Törvényszékhez történő áttételét. Végzését a Cstv. 6. § (1a) bekezdésével indokolta, mely szerint székhelyáthelyezés esetén a székhelyváltozás bejegyzését követő 180 napig kizárólag a korábbi bejegyzett székhely szerint illetékes bíróság előtt kezdeményezhető felszámolási eljárás.

A Szolnoki Törvényszék a 10.Fpk.153/2022/3. sorszámu – 2022. augusztus 19. napján jogerőre emelkedett – végzésével megállapította az adós fizetéseképtelenségét és elrendelte felszámolását. Az adóssal szembeni felszámolási eljárás kezdő időpontja 2022. szeptember 16. napja, a kijelölt felszámoló a [REDACTED].

Itt rögzítjük, hogy az adós ügyvezetői ([REDACTED]) a NAV kérelmével szemben azért nem tudtak védekezni a társaság képviseletében, illetve azért nem tudtak fellebbezéssel élni a Szolnoki Törvényszék végzésével szemben, mert a Szombathelyi Törvényszék Cégbírósága súlyosan jogellenesen 2022. 05. 11. napján a Cg. 18-09-115154/21. ssz.-ú változásbejegyző végzésével az ügyvezetőket a 13/19 és 13/20. ssz. alatti rovatokból törölte. Később, többszöri kérelemre, és a Szegedi Ítéltáblát is megjárva ezen végzés a Szolnoki Törvényszék Cégbírósága által Cg. 16-09-020995/24. ssz. végzésével hatályon kívül helyezésre került, és az ügyvezetők visszajegyzésre kerültek 2023. 01. 10. napján, eddigre viszont a Szolnoki Törvényszék a felszámolást jogellenesen elrendelte.

Az adós ügyvezetője által meghatalmazott jogi képviselő 2023. május 31. napján kérelmet terjesztett elő az eljárásnak a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. tv. (továbbiakban: Pp.) 240. § (1) bekezdés e) pontja alapján történő megszüntetése iránt, arra hivatkozással, hogy jelen felszámolási eljárásra a Szombathelyi Törvényszék rendelkezik kizárólagos illetékességgel.

A Szolnoki Törvényszék a 33. sorszámu végzésével e kérelmet elutasította. Határozatának indokolásában megállapította, hogy a felszámolási eljárást elrendelő jogerős végzés olyan érdemi határozat, amely a Pp. 357. § (1)-(2) bekezdése alapján kötőerővel bír, a bíróság ahhoz kötve van. Rámutatott, hogy a felszámolás közzététele után a felszámolási eljárás megszüntetésének csak a Cstv. speciális rendelkezései [Cstv. 41. § (1) bekezdés és Cstv. 45/A.§] alapján van helye. Az adós kérelmét nem ezen jogszabályhelyekre alapította, ezért a törvényszék azt, mint alaptalant, elutasította. Végzésével szemben a Cstv. 45/A. § (5) bekezdése alapján biztosított fellebbezési jogot.

Az adós ügyvezetőjének fellebbezése folytán eljáró Szegedi Ítéltábla az Fpkf.III.30.127/2023/2. számú végzésével a törvényszék 33. sorszámu végzését megváltoztatta, az eljárást megszüntette és megállapította, hogy az eljárás a Szombathelyi Törvényszék kizárólagos illetékességébe tartozik, egyúttal utasította az elsőfokú bíróságot az ebből következően szükséges intézkedések megtételére. Ezen végzést M/3 alatt csatoljuk a jelen panaszhoz.

Határozatának indokolása szerint a Pp. 369. § (1) bekezdése szerinti eljárásjogi felülbírálat keretében azt vizsgálta, hogy a törvényszék helyesen jutott-e arra a következtetésre, hogy a Pp. 240. § (1) bekezdés e) pontjára hivatkozással előterjesztett megszüntetési kérelemnek a jogerősen elrendelt és közzétett felszámolási eljárásban már nincs helye. Idézte a Cstv. 6. § (1a) bekezdését, amely felszámolási eljárásra megállapított kizárólagos illetékességi szabályt megítélése szerint a Pp. 30. § (2) bekezdéséből következően a bíróságnak az eljárás minden szakaszában hivatalból kell figyelembe venni. E szabály értelmében, ha az adós több alkalommal változtat székhelyet a kérelem beadása előtti 180 napon belül, az első székhelyváltozástól kell számítani a 180 napot. Rámutatott, a jelen ügyben az illetékesség vizsgálatának döntő szempontja, hogy a felszámolási eljárás iránti kérelem Szombathelyi Törvényszékhez történő benyújtásának időpontjától (2022. június 1.) időben visszaszámított 180. napon, azaz 2021. december 3. napján mely településen volt az adós cég aktuálisan bejegyzett székhelye. Az adós cégmáslolatából megállapította, hogy ezen a napon a Szombathelyi Törvényszék

illetékességi területéhez tartozó [REDACTED] község területén volt az adós bejegyzett székhelye, amit az elsőként eljár Szombathelyi Törvényszék figyelmen kívül hagyott, és az ügy áttételéről rendelkezett. A Szolnoki Törvényszék hivatalból nem észlelte illetékessége hiányát, az adós eljárás erre vonatkozó eljárás megszüntetési kérelmét pedig tévesen bírálta el, tekintettel arra, hogy a Cstv. 6. § (3) bekezdése folytán a Pp. mögöttes szabályait is figyelembe kell venni az illetékesség vizsgálata során, illetve a felszámolási eljárás megszüntetésének kérdése körében, tehát nem csak a Cstv. speciális rendelkezéseit kell alkalmazni. Az adós az eljárás megszüntetési kérelmét a Pp.-re alapítottan is előterjeszthette, a kérelem elsőfokú végzés indokai szerinti elutasítása helytelenül történt meg. Megállapította, hogy a felszámolási eljárásban a Cstv. 6. § (3) bekezdése folytán alkalmazandó Pp. 240. § (1) bekezdés e) pontja, valamint ennek eb) alpontja szerint a jelen eljárás hivatalból történő megszüntetésének van helye, mivel más bíróság kizárólagos illetékességére figyelemmel a Szolnoki Törvényszék illetékességének hiányát hivatalból kellett figyelembe venni. Az ítéletábla ezért az elsőfokú bíróság végzését a Cstv. 6. § (3) bekezdés, valamint a Pp. 389. § folytán alkalmazandó Pp. 383. § (2) bekezdése alkalmazásával megváltoztatta és a Pp. 240. § (1) bekezdése szerint elrendelte az eljárás hivatalbóli megszüntetését.

Rögzítette, hogy az eljárás megszüntetése folytán szükséges, hogy az elsőfokú bíróság a felszámolás jogerős elrendelésével kapcsolatosan megtett intézkedéseit (Cstv. 28. §, 29. §) visszavonja, így szükséges a fizetéseképtelenséget megállapító jogerős végzés közzétételének visszavonása, az erről szóló értesítés kiküldése a Cstv. 29. §-ban meghatározottak szerint, az eljárásra kijelölt felszámoló felmentése, díjának rendezése, a befizetett regisztrációs díjak hitelezők részére történő visszautalása. E rendelkezésekkel azt kell elérni, hogy olyan helyzet alakuljon ki, mintha a nem illetékes Szolnoki Törvényszék egyáltalán nem folytatott volna eljárást. Utalt végül arra, hogy az áttétel feltételeinek fennállása ellenére nem rendelhető el az ügy áttétele a Szombathelyi Törvényszékhez, mivel e bíróság saját illetékességének hiányát már jogerősen megállapította. Ilyen esetben azon bíróságnak, amelynél az ügy megszüntetésre került, a Pp. 31. §-a alapján az eljáró bíróság kijelölését kell kezdeményeznie, figyelemmel a Pp. 174. § (4) bekezdés tiltó szabályára. Az eltérő ítéletáblák illetékességi területéhez tartozó törvényszékek közötti illetékességi összeütközés esetén a kijelölésre a Kúria rendelkezik jogkörrel [Pp. 31. § (1) bekezdés c) pont].

A Szolnoki Törvényszék az ezt követően hozott 10.Fpk.153/2022/48/I. számú átiratával – a Szegedi Ítéletábla Fpkf.III.30.127/2023/2. számú végzésére hivatkozással – az ügy iratait felterjesztette a Kúriához az eljáró bíróság kijelölése végett.

A Kúria a tárgyi Végzésében – annak támadott részében – akként rendelkezett, hogy az eljárás *folytatására* a Szolnoki Törvényszéket jelöli ki, és erről a Szombathelyi Törvényszéket az 5.Fpk.43/2022., a Szegedi Ítéletáblát az Fpkf.III.30.127/2023. ügyszámra hivatkozással értesíti.

A Kúria Végzésének indokolásában rögzítette, hogy Szegedi Ítéletábla tévesen állapította meg az illetékesség hiányát, és rendelkezett az eljárás megszüntetéséről.

Mindezekre figyelemmel a Kúria a Pp. 31. § (2) bekezdés c) pontja alapján eljárva az eljárás *további folytatására* a Szolnoki Törvényszéket jelölte ki.

A Kúria a Végzés [20] bek.-ben rögzítette, hogy a Kúria a kijelölési eljárás lényegét illetően előrebocsátja, hogy a kifejtetteknek megfelelően nincs helye felülvizsgálatnak az illetékesség hiányát megállapító, és ez okból egyúttal az áttételről vagy eljárás megszüntetéséről is rendelkező jogerős végzések ellen. A Pp. szabályozási rendszerében ilyen esetben a Kúria a Pp. 31. § (2) bekezdés c) pontja alapján biztosított jogkörében eljárva határoz a kijelölés kérdésben. Ez az eljárás szükségszerűen együtt jár a negatív hatásköri összeütközést kiváltó jogerős végzések valamelyikében elfoglalt jogi álláspont helytállóságának felülbírálatával, és a kijelölő végzés kötelező erejéből következően valamelyik alapul fekvő jogerős végzés kötőerejének feloldásával is.

A Kúria kiemelte, hogy a [20] bekezdésben foglaltak miatt a Kúria kijelölő végzése folytán a Szegedi Ítéletábla végzéséhez joghatályok nem fűződhetnek, vagyis a felszámolási eljárás sem tekinthető megszüntetettnek. A Pp. 240. § (1) bekezdés e) pontja nem önálló eljárás megszüntetési okot szabályoz, hanem az illetékesség hiányának megállapításához kapcsolódik, rendeltetése csupán

az ügy áttétele vagy más bíróság kijelölése esetén az eljárás megindításához fűződő joghatások feloldása. A jelen esetben a Szegedi Ítéltábla a Kúria álláspontja szerint tévesen rendelkezett – tartalmilag – az illetékesség hiányának megállapításáról, így az eljárás megszüntetésnek joghatásai sem állhatnak be. Nem kötik a Szolnoki Törvényszéket a Szegedi Ítéltábla végzésének a „szükséges intézkedések megtételére” vonatkozó rendelkezései sem. A Szolnoki Törvényszéknek az eljárást annak jelenlegi szakaszától kell folytatnia, a Pp. szabályait a felszámolási eljárás sajátosságaiból eredő eltérésekkel alkalmazva.

II. Jogi érvelés

II.1. ELJÁRÁSJOGI FELTÉTELEK (ABTV. 27. § (1) BEK.)

Az Abtv. 27. § (1) bek. szerint az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogának sérelme az ügy érdemében hozott döntéssel vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntéssel összefüggésben kell felmerülnie.

A Kúria a tárgyi Végzést a Szolnoki Törvényszék felterjesztése alapján, a Pp. 31. § szerinti jogkörében eljárva hozta meg. Az eljárás tárgyát az eljáró bíróság kijelölése képezte, a Kúria Végzésével szemben a kérelmezőt jogorvoslat nem illeti meg (ezt a Végzést is rögzíti), így az az eljárást végleges jelleggel zárja le.

Mindemellett – és ez a nyomatékosabb – , a tárgyi Végzés a felszámolási eljárást befejező döntést érinti, tartalma szerint tehát annak felülvizsgálatát tartalmazza, így a Végzés egyúttal a felszámolási eljárást befejező döntést felülvizsgáló döntés, annak tárgyát a felszámolási eljárás befejezése képezi.

Tény, hogy a Végzés klasszikusan nem az eljárást közvetlenül befejező döntés, hanem a Végzés – tartalma szerint – a bírósági eljárást befejező döntést érinti. Az Alkotmánybíróság a 3305/2020. (VII. 24.) AB határozatban már állást foglalt amellett, hogy a permegszüntető végzés a bírósági eljárást befejező egyéb döntésnek minősül.

Abban a körben, hogy mi tekinthető az Abtv. 27. § (1) bek. szerint alkotmányjogi panasszal támadható döntésnek, hivatkozunk az 3057/2015. (III. 31.) AB Határozatban is ismertetett jogi álláspontra: „*A per érdemi eldöntése utáni alkotmánybíróági eljárás pedig semmilyen reparációs funkcióval nem rendelkezik a döntés időszerűségét illetően: utólag már sem az esetleges alaptörvény-ellenesség megállapítása, sem a vonatkozó jogszabályi rendelkezés – akár visszamenőleges hatályú – megsemmisítése sem változtathat az eljárás résztvevőinek a helyzetén. Az indítványozó szempontjából azonban „csak akkor van értelme az Alkotmányban biztosított jogok megsértése miatti panasznak, ha az Alkotmánybíróági eljárása folytán jogsértelme orvosolhatóvá válik” [57/1991. (XI. 8.) AB határozat, ABH 1991, 272, 282.]*”.

Ezzel egyezően, a jelen ügyben is az alkotmányjogi panasz az indítványozót ért alapjogi sérelem orvoslására kizárólag most alkalmas, hiszen az indítvány éppen azt az alapjogsértő helyzetet támadja, miszerint a felszámolási eljárást a Szolnoki Törvényszéknek folytatnia kell; az alapjogi jogsérelem orvoslára ezért nyilvánvalóan nem lehetséges a felszámolási eljárást befejező döntés után, hiszen az alapjogi jogsérelem éppen abban áll, hogy a felszámolási eljárást le kell folytatnia a Szolnoki Törvényszéknek a Szegedi Ítéltábla jogerős döntése ellenére; tehát a jogsérelmet pontosan a felszámolási eljárás folyamatban léte jelenti.

A fentiek alapján ezért kérjük a Tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy indítványunkat mint az Abtv. 27. §-ának megfelelő bírói döntés ellen benyújtott panaszt elbírálni szíveskedjen.

II.2. INDÍTVÁNYOZÓ ALAPTÖRVÉNYBEN BIZTOSÍTOTT JOGAINAK SÉRELME

Az előbbieken tényállás alapján elsődlegesen álláspontunk szerint az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bek.-be ütköző kúriai Végzéssel sérült az indítványozó tisztességes eljáráshoz való joga, jogorvoslathoz való joga, egyúttal sérült a jogbiztonság követelménye, azaz az indítványozó alapvető jogának sérelme bekövetkezett.

Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bek. alapján „Mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el”.

A (7) bekezdés alapján „Mindenkinek joga van ahhoz, hogy jogorvoslattal éljen az olyan bírósági, hatósági és más közigazgatási döntés ellen, amely a jogát vagy jogos érdekét sérti”.

Álláspontunk azzal, hogy a Kúria arra utasította a Szolnoki Törvényszéket, hogy a Szegedi Ítéltábla jogerős, felszámolási eljárást megszüntető végzését hagyja figyelmen kívül, sérült az indítványozó Alaptörvény XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdéseiben foglalt, tisztességes eljáráshoz való joga és az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésben foglalt jogorvoslathoz való joga is.

A jogerővel az Alkotmánybíróság is több határozatában foglalkozott. A 9/1992. (I. 30.) AB határozatban az Alkotmánybíróság levezette, hogy a jogerő a jogbiztonsággal összefüggő alkotmányossági követelmény: „A jogerő intézménye, alaki és anyagi jogerőként való pontos meghatározottsága a jogállamiság részeként alkotmányos követelmény. Az Alkotmánynak megfelelően biztosított jogorvoslati lehetőségek mellett beállott jogerő tiszteletben tartása a jogrend egészének biztonságát szolgálja. A jogerős határozatok megváltoztathatatlanságához és irányadó voltához alapvető alkotmányos érdek fűződik. A jogállamiság lényeges eleme, hogy a törvénynek egyértelműen meg kell határoznia, mikor támadható meg egy bírósági határozat rendes fellebbezési jogorvoslattal, illetve, hogy a jogerőssé vált határozat megtámadására milyen feltételek alapján van lehetőség, s hogy mikor következik be az az állapot, amikor a jogerős határozat már semmiféle jogorvoslattal nem támadható. A jogbiztonság megköveteli, hogy a jogerős határozat — az eldöntött kérdés személyi és tárgyi keretei között — irányadóvá váljék mind az eljárásban résztvevőkre, mind a később eljáró bíróságra, illetőleg más hatóságra. Ha a jogerő beálltához előírt feltételek teljesültek, akkor annak hatálya a határozat tartalmi helyességétől függetlenül beáll”.

Ugyanezen határozatában az Alkotmánybíróság rámutatott arra is, hogy „Polgári ügyekben az óvás sérti a felek rendelkezési jogát is, mert az ügy jellegére tekintet nélkül, bármely ügyben lehetséges óvást emelni, s óvás folytán a jogerős ítélet a fél akaratától függetlenül, sőt annak ellenére, a felekre kihatóan megváltoztatható. A polgári per ezen alapelvének sérelme egyben az önrendelkezés alkotmányos jogának sérelme”.

Ugyanezen elv mentén kerül előtérbe a fél rendelkezési joga a felülvizsgálat tekintetében is, azaz jogerős bírósági döntés jogereje hivatalból nem, kizárólag a fél kérelmére kezdeményezett jogorvoslati eljárásban törhető át – a jogerő hivatalból történő áttörése sérti a fél rendelkezési jogát, mely ugyanakkor a fél Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt tisztességes eljáráshoz való jogának, illetve XXVIII. cikk (7) bekezdésében foglalt jogorvoslathoz való jogának részjogosítványa, illetve ezen alapjogokból eredő alapvető joga.

A jogerő tehát alkotmányossági követelmény, a jogerő érvényesülése nem csak a perrendtartási szabályokból, hanem közvetlenül az Alaptörvényből, annak B) cikk (1) bekezdéséből, illetve a XXVIII. cikk (1) bekezdéséből is levezethető alkotmányossági garancia.

Mindebből pedig következik, hogy bármely olyan bírósági határozat, mely ellentétes egy jogerős bírósági döntéssel, sérti a határozat jogerejét, sérti a jogbiztonságot, továbbá sérti a fél Alaptörvényben biztosított, fent hivatkozott alapvető jogait. Ugyanezen elvek mentén mondta ki az Alkotmánybíróság a törvényességi óvás alkotmányellenességét.

Ezzel szemben a Kúria a tárgyi Gfv.III.30.431/2023/4. ssz. végzésben a Szegedi Ítéltábla Fpkf.III.30.127/2023/2. ssz. végzése jogerejének teljesen érintetlenül hagyása mellett nem csupán kijelölte a Szegedi Ítéltábla instrukcióinak megfelelően az eljárás folytatására a Szolnoki Törvényszéket, hanem a Pp. 31. §-ában szabályozott, az eljáró bíróság kijelölésére vonatkozó hatáskör rendelkezéseit messzemenőig túllépve a jogerő hatásainak figyelembevételét, tehát az eljárás megszüntetésének tényét teljesen mellőzve arra utasította a Szolnoki Törvényszéket, hogy teljesen hagyja figyelmen kívül az egyébként hatályon kívül nem helyezett, ezért jogerős Szegedi Ítéltábla végzését, és folytassa a felszámolási eljárást.

Természetesen itt a Kúria is érzékelte, hogy a jogerő „átlépését” (azaz azt a problémát, hogy egyébként a Pp. által szabályozott, hangsúlyozzuk, törvényes rendben nem tudja a jogerőt áttörni) indokolnia kell, ezért e körben az alábbiakkal indokolt: „*A jelen esetben a Szegedi Ítélőtábla tévesen rendelkezett – tartalmilag – az illetékesség hiányának megállapításáról, így az eljárás megszüntetésnek joghatásai sem állhatnak be*”.

Ezzel összefüggésben elsősorban visszautalunk a jogerő áttörhetőségére, azaz a jogerő áttörésére kérelemre indult eljárásban, felülvizsgálat vagy perújítás keretében kerülhetett volna sor. Ez nem csupán azt jelenti, hogy a jogerő áttörésére kérelemre indult eljárásban kerülhet sor, hanem azt is, hogy csupán felülvizsgálat vagy perújítás keretében kerülhet sor, *bármilyen más eljárásban nem*.

Másképp visszautalunk az Alkotmánybíróság által is expressis verbis megjelölt alapelvre, mely szerint a jogerő nem függ a határozat jogszerűségétől, az a határozat tartalmi helyességétől függetlenül beáll.

A Kúria konkrétan arra utasította a Szolnoki Törvényszéket, hogy egy jogerős döntést hagyjon figyelmen kívül. A Kúria jogértelmezése ugyanakkor ennél is aggályosabb: **a Kúria döntésében megjelölt alapelv szerint – ha azt a jogalkalmazás magáévá teszi – azt jelenti, hogy a határozat pusztán jogellenessége áttöri a jogerőt, azaz egy jogellenes határozat nem lehet jogerős.** Ez pedig azt jelenti, hogy ezáltal a jogerő intézménye üresedik ki, és bármely, utóbb felek által vitatott, egyébként jogellenes bírósági döntésben ismételt per vagy eljárás indítható, újra vitássá tehetőek a bíróságok döntései, hiszen a Kúria végzésében megjelölt alapelv szerint egy jogellenes határozat joghatásai nem állhatnak be.

A Kúria tárgyi végzése ezért az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésébe, a jogbiztonság követelményébe ütközik, egyúttal sérti a fellebbező tisztességes eljáráshoz való jogát, illetve a jogorvoslathoz való jogot is, hiszen a Kúria a fél rendelkezési jogát, a jogerő áttörésének törvényes rendjét figyelmen kívül hagyva egyszerűen áttörte, pontosabban „átlépte, megkerülte” a jogerőt.

A Kúria jelen esetben legfeljebb akként járhatott volna el még a jogszerűség határain belül, ha egyrészt a felülvizsgálati kérelmet visszautasítja, majd érzékelve azt, hogy ezáltal a Szegedi Ítélőtábla végzése jogerős marad, tehát annak jogerőhatása, irányadó jellege miatt – még ha esetleg azzal tartalmilag a Kúria nem is ért egyet, hiszen a jogerő miatt azt még a Kúria sem bírálhatja felül (!) – a felszámolás megszüntetésre kerül, kijelöli a Szolnoki Törvényszéket, hogy hajtsa végre a Szegedi Ítélőtábla végzésében foglaltakat, azaz a Szegedi Ítélőtábla végzésében foglaltak teljes végrehajtása után folytassa le a felszámolási eljárást (zárójelben, újra az elejétől, a Szegedi Ítélőtábla végzésében írtaknak megfelelően).

Érthetetlen egyebekben, hogy a Kúria miért érezte szükségesnek a jogerő megkerülését a jogerő intézményének veszélyeztetésével, hiszen a Szegedi Ítélőtábla se rendelkezett akként, hogy további eljárási kötelezettsége nincs a Szolnoki Törvényszéknek (illetve a kijelölt bíróságnak); csupán annyi, hogy azt lényegében az elejétől, törvényesen kell lefolytatni.

Itt jegyezzük meg – bár a Kúria végzésének jogellenességét ez semmilyen módon nem érinti, hiszen a Kúria végzése nem ezért jogellenes –, hogy a Kúria eleve tévesen állapította azt meg, hogy a Szegedi Ítélőtábla jogszabálysértően szüntette meg a felszámolási eljárást, mint ahogyan álláspontunk szerint a Kúria tévesen állapította meg azt is, hogy a Szegedi Ítélőtábla nem rendelkezett hatáskörrel az eljárás megszüntetésére (e körben jogi érveinket a fellebbezésben részletesen leírtuk, azokra változatlanul hivatkozunk, azokra történő ismételt hivatkozást mellőzzük). A Kúria végzésével ezért sem értünk egyet, mindamelllett, hangsúlyozzuk, hogy felülbírálati jogkör hiányában még egy jogellenes ítéletátlépési döntés sem vezethetett volna a Kúria meghozott döntésének meghozatalához, **a Szegedi Ítélőtábla döntésének felülvizsgálatára, felülbírálatára ugyanis a Kúria nem volt jogosult a felülvizsgálat kizártsága miatt.**

Álláspontunk szerint tehát a Kúria végzésének alapjául szolgáló alapelv rendkívül súlyos következményekkel járhat a jogbiztonságra nézve, hiszen a felek tekintetében a jogerő inentől fogva nem érvényesülhet, bármely bíróság bármely bírósági határozatot figyelmen kívül hagyhat, ha *saját* álláspontja szerint az egyébként jogellenes.

Mindez a bíróságok tekintetében is súlyos következményekkel járhat, hiszen ezáltal bármely bíróság egy, a perrendtartás szerint nem erre a célra szolgáló eljárásban felülvizsgálhat jogerős döntéseket. Így ezzel például a Kúria a Szegedi Ítélőtábla bármely döntését felülvizsgálati eljárás vagy fellebbezés nélkül felülvizsgálhat, az alsóbb bíróságokat a Szegedi Ítélőtábla döntésének figyelmen

kívül hagyására utasíthat. Ehhez – a példa szerint – csak annyira van szükség, hogy az egyik alsóbb bíróság kijelölést kérjen (nem kell ennek jogszerűnek lennie, elég egy bármilyen kijelölésre vonatkozó indítványt a Kúria elé terjesztenie), ahol már a Kúria utasíthatja is ugyanazt a bíróságot a folytatásra, valamint a felsőbb bíróság döntésének figyelmen kívül hagyására. Így például ezzel megnyílik az út, hogy a Kúria bármely eljárás megszüntetését egy kijelölésre irányuló eljárásban felülbíráljon az alsóbb bíróságok arra való utasításával, hogy hagyja figyelmen kívül a Szegedi Ítéletábla döntését.

Ez pedig a jogbiztonságra beláthatatlan következményekkel járhat, melynek megakadályozása álláspontunk szerint nem csak a felek, nem csak a jelen hiánypótlást benyújtó fellebbező, hanem valamennyi bíróság, jogalany, így az Alkotmánybíróságnak is alapvető érdeke.

Kiemeljük, hogy a tisztességes eljáráshoz való jog nem csupán az Alaptörvényben, hanem az Emberi Jogok Európai Egyezményében is megjelenő alapvető jog (6. cikk).

Az Emberi Jogok Európai Bírósága (EJEB) több döntésében is foglalkozott a jogerő és a tisztességes eljáráshoz való jog kapcsolatával. Az EJEB gyakorlatában **pedig expressis verbis megjelenik a tisztességes eljáráshoz való jogból származó további jog, azaz a jogerős döntés megkérdőjelezhetetlenségéhez való jog:**

- A „bíróság” lényegi fogalmának része az ahhoz való jog, hogy a kérdéses szerv olyan kötelező döntést hozhasson, amelyet egy nem bírói jellegű hatóság nem változtathat meg az érintett fél terhére (Van de Hurk kontra Hollandia, § 45).
- **A jogállamiság elvének egyik alapvető aspektusa a jogbiztonság, amely többek között előírja, hogy egy bíróság valamely kérdésben hozott jogerős döntését ne lehessen megkérdőjelezni.** (Hasonló elvek érvényesülnek a fellebbezési engedélyre vonatkozó kérelemre (Brumarescu kontra Románia [GC], § 61)). 8
- A tisztességes eljáráshoz való jogot a jogállamiság elvének fényében kell értelmezni. A jogállamiság elvének egyik alapvető aspektusa a jogbiztonság (Okay és mások kontra Törökország, § 73), amely többek között megköveteli, hogy ahol a bíróság jogerősen eldöntött egy kérdést, a döntést ne lehessen megkérdőjelezni (Brumarescu kontra Románia [GC], § 61; Agrokompleks kontra Ukrajna, § 148)
- Az olyan jogrendszerek, amelyekben a jogerős döntések vég nélküli, a hatályon kívül helyezés lehetőségét hordozó felülvizsgálat tárgyai lehetnek, sértik a 6. cikk 1. bekezdését (Sovtransavto Holding kontra Ukrajna, §§ 74, 77 és 82: ez az ügy a óvási eljárással volt kapcsolatos, amelynél fogva a Legfelsőbb Választottbíróság elnökének, a főügyésznek és helyetteseiknek diszkrecionális joguk volt arra, hogy megtámadjanak jogerős ítéleteket egy felülvizsgálati eljárás során benyújtott óvással).
- A határozatok ilyen módon való megkérdőjelezése nem elfogadható – származzon bár bíróságtól, a végrehajtó hatalom tagjaitól (Tregubenko kontra Ukrajna, § 36) vagy nem bírói hatóságoktól (Agrokompleks kontra Ukrajna, § 150-151)

Az EJEB gyakorlatából is világosan látszik, hogy a jogerő, annak garanciája a tisztességes eljárás garanciája, annak áttörése vagy megkerülése (mint jelen esetben történt) így csak törvényes keretek között, azok betartásával történhet, a jogerő még bíróság általi figyelmen kívül hagyása is sérti a tisztességes eljáráshoz való jogot és a jogbiztonságot.

Az Alkotmánybíróság a **61/2011. (VII. 13.) AB határozatban** kimondta egyebekben, hogy „Egyes alapjogok esetében az Alkotmány ugyanúgy fogalmazza meg az alapjog lényegi tartalmát, mint valamely nemzetközi szerződés (például a Polgári és Politikai Jogok Egyezségokmánya és az Emberi Jogok Európai Egyezménye). Ezekben az esetekben az Alkotmánybíróság által nyújtott alapjogvédelem szintje semmiképpen sem lehet alacsonyabb, mint a nemzetközi (jellemzően a strasbourgi Emberi Jogok Bírósága által kibontott) jogvédelem szintje. A *pacta sunt servanda* elvéből [Alkotmány 7. § (1) bekezdés, Alaptörvény Q. cikk (2)–(3) bekezdés] következően tehát az Alkotmánybíróságnak akkor is követnie kell a strasbourgi joggyakorlatot, az abban meghatározott alapjogvédelmi szintet, ha saját megelőző, „precedens-határozataiból” ez kényszerűen nem következne”

Mindebből következik, hogy a jogerő és a tisztességes eljárás viszonyának értelmezése tekintetében az nem járhat az indítványozó alapjogaira nézve hátrányosabb értelmezéssel, az Alkotmánybíróság értelmezése nem biztosíthat gyengébb garanciákat.

A tisztességes eljáráshoz való jog és a jogorvoslathoz való jog az Európai Unió Alapjogi Chartájának 47. cikkében is megjelenik, melynek értelmében: *„Mindenkinek joga van arra, hogy ügyét a törvény által megelőzően létrehozott független és pártatlan bíróság tisztességesen, nyilvánosan és ésszerű időn belül tárgyalja. Mindenkinek biztosítani kell a lehetőséget tanácsadás, védelem és képviselő igénybevételéhez”*. Ugyanezen cikk szerint továbbá *„Mindenkinek, akinek az Unió joga által biztosított jogait és szabadságait megsértették, az e cikkben megállapított feltételek mellett joga van a bíróság előtti hatékony jogorvoslathoz”*.

Az Alapjogi Charta Preambuluma kimondja, hogy *„Európa népei, az egymás közötti egyre szorosabb egység létrehozása során úgy döntöttek, hogy osztoznak a közös értékeken alapuló békés jövőben. Szellemi és erkölcsi öröksége tudatában az Unió az emberi méltóság, a szabadság, az egyenlőség és a szolidaritás oszthatatlan és egyetemes értékein alapul, a demokrácia és a jogállamiság elveire támaszkodik. Tevékenységei középpontjába az egyént állítja, létrehozva az uniós polgárság intézményét és megteremtve a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térséget”*.

Az Alapjogi Charta tehát az Unión belül deklarálja a jogállamiság elvét is, egyezően az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésével. Az Alapjogi Charta továbbá az Alaptörvénnyel egyezően deklarálja a törvény előtti egyenlőséget (20. cikk)

Az Alapjogi Charta fenti cikkei az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bek.-ben és (7) bek.-ben megfogalmazott alapvető jogoknak felelnek meg. Az Alapjogi Charta az EUSZ 6. cikk (1) bek. értelmében ugyanolyan jogi kötőerővel bír, mint a Szerződések.

Az EJEB esetjoga az EUB kialakított gyakorlatának megfelelően az uniós jog része, egyúttal segítséget ad az Alapjogi Charta értelmezéséhez. Az EJEB jogértelmezése tehát egyúttal az Alapjogi Chartán keresztül a magyar jogrendszer részét képezi az Alaptörvény E) cikke alapján.

A fentieket összefoglalva, Végzéssel bekövetkezett az indítványozó Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt jogának sérelme, minthogy a Kúria Végzésben foglalt jogértelmezése ellentétes a jogerő Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdéséből, (7) bekezdéséből, illetve B) cikk (1) bekezdéséből eredő alkotmányos garanciával, azaz – különösen –:

- **a Végzéssel bekövetkezett az indítványozó Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt jogának sérelme, minthogy – mint arra az EJEB rámutatott – a tisztességes eljáráshoz való jog a jogállamiság körében értelmezhető, a jogállamiság elvének egyik alapvető aspektusa pedig a jogbiztonság, mely ugyanakkor sérült a Végzéssel, azáltal, hogy a Végzésben a Kúria arra utasította a Szolnoki Törvényszéket, hogy a jogerős, a Kúria által felülvizsgálati eljárás keretében hatályon kívül nem helyezett döntést hagyja figyelmen kívül, ezzel pedig a Végzés alapvető ellentmondásba került a Szegedi Ítéltábla végzésével, mely így jogbizonytalanságot eredményez; az alapvető jogállami követelményeknek meg nem felelő bírósági eljárás tisztességesnek nem tekinthető;**
- **Szintén Végzéssel bekövetkezett az indítványozó Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt jogának sérelme, azáltal, hogy a jogerő áttörésére nem perújítás vagy felülvizsgálat keretében, azaz kérelemre indult eljárásban került sor, hanem egyébként az eljáró bíróság kijelölésére vonatkozó, hivatalból kezdeményezett eljárásban, ahol ráadásul a Kúria a jogerő áttörése érdekében a Pp. 31. §-ában foglalt hatáskörén is túlterjeszkedett (azaz nem csupán kijelölte a bíróságot, hanem arra is utasította, hogy a már megszüntetett eljárást egyszerűen folytassa), azaz olyan eljárásban hozott a Szegedi Ítéltábla jogerős végzését érintő döntést, melyben ilyen**

tartalmú határozat nem volt hozható, ami a jogbiztonság, ezért a tisztességes eljáráshoz való jog súlyos sérelmét jelenti;

- a Végzéssel bekövetkezett az indítványozó Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt jogának sérelme, mert a jogerős döntés a fél rendelkezési jogának figyelmen kívül hagyásával, erre irányuló kérelem hiányában került felülbírálatra, ugyanakkor a fél kérelme alapján meghozott jogerős döntés kizárólag a fél szabályszerűen előterjesztett kérelmére kezdeményezett jogorvoslati eljárásban törhető át – a jogerő hivatalból történő áttörése sérti a fél rendelkezési jogát a már hivatkozott 9/1992. (I. 30.) AB határozatban foglalt jogelvek mentén;
- a Végzéssel bekövetkezett az indítványozó Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt jogának sérelme, minthogy a Kúria Végzésében foglalt azon értelmezés, mely szerint egy jogerős döntéshez akkor sem fűződnek joghatások, ha a jogerős döntés tartalmilag nem jogszerű, súlyosan sérti a jogbiztonságot, mely a jogállamiság (B) cikk (1) bek.), illetve a tisztességes eljárás és így a tisztességes eljáráshoz való jog alapvető garanciája és feltétele (itt elképzelhetjük, hogy hány tízezer bírósági döntés vitatása előtt nyílna meg az út, hiszen azok nyilvánvalóan tartalmilag nem megfelelőek a peres felek valamelyike szerint...).

Végezetül hivatkozunk arra, hogy a Végzés meghozatalára eleve a Pp. foglaltak súlyos megsértésével került sor, ugyanis a felülvizsgálati kérelem és a kijelölés tárgyában indult eljárásokban egyesítésnek nem lett volna helye, minthogy a Pp. 117. § (2) bek. b) pontja szerinti feltétel nem teljesült. A Kúria a támadott Végzést tehát eleve meg sem hozhatta volna, ami szintén a jogbiztonság súlyos sérelmét jelenti, ugyanis a Kúria eljáró tanácsa erre vonatkozó hatáskör nélkül járt el, ezzel sérült a B) cikk (1) bekezdése, mely által szintén sérült a tisztességes eljárás követelménye, ezáltal a tisztességes eljáráshoz való joga az indítványozónak.

III. EGYÉB

Az alkotmányjogi panasz kiegészítésére a jogot fenntartjuk.

Kérjük a T. Alkotmánybíróságot, hogy az esetleges hiányok tekintetében határidőt biztosítani szíveskedjen.

Az az alaptörvényi, illetve törvényi rendelkezést, amely megállapítja az Alkotmánybíróság hatáskörét az indítvány elbírálására, továbbá amely az indítványozó jogosultságát megalapozza: Abtv. 27. §, Alaptörvény 24. cikk (2) bek. d) pontok.

Budapest, 2024. 01. 11.

Tisztelettel:

Dr. Balogh Brunó ügyvéd